

BETONGELEMENTFORENINGEN
ÅRSMELDING 2016

Betongelementforeningen - Årsmelding 2016

Betongelementforeningen (BEF) er en selvstendig bransjeforening for norske produsenter av betongelementer til bygg og anlegg. Foreningen har røtter tilbake til 1928 og har i dag 120 medlemmer fordelt på tre medlemskategorier. Medlemsbedriftene har 53 fabrikker, sammen med 18 montasje-entreprenører utgjør denne gruppen hovedmedlemmene. Den siste gruppen, assosierte partnere, består av 47 bedrifter som er engasjert i forskjellige deler av verdiskapingskjeden for betongelementbransjen. Hovedmedlemmene omsatte for 5,5 milliarder NOK i 2016, med ca 3000 sysselsatte. Foreningen har medlemsbedrifter i alle landets fylker, der de bidrar betydelig til verdiskaping, sysselsetting og engasjement i lokalsamfunnene.

Overordnet mål for betongelementforeningen

Foreningen skal:

- Ivareta medlemsbedriftenes felles interesse i bransje- og næringspolitiske spørsmål.
- Fremme et positivt syn på betong og bygging med betongelementer.
- Styrke medlemmenes konkurransekraft, marked og lønnsomhet.
- Støtte forskning og utvikling, utvikle faglitteratur og gi medlemsbedriftene bistand i form av etterutdanning.
- Sikre rekruttering og fremme bransjen som en attraktiv karrierearena.
- Bidra til bransjens mål om høyest mulig sikkerhet i alle faser av verdiskapingen, fra prosjektutvikling til gjennomføring.

Oppsummering for året 2016

I 2016 var det en økning på 3,5 prosent for bygge- og anleggsnæringen sammenliknet med 2015. Mens anleggsbransjen hadde en nedgang i aktiviteten på 1,8 prosent, økte byggebransjens produksjon med 5,2 prosent. Denne tendensen har fortsatt inn i 2017, med ytterligere svekking av anlegg og styrking av bygg. Antall igangsettingstillatelser for bolig økte med 15% og 12,5% for bygg til annet enn bolig. Den økte aktiviteten har bidratt til å styrke betongelementbransjen, basert på vurderingene fra Prognosesenteret har betongelementbransjen tatt ytterligere 5%¹ av totalmarkedet for næringsbygg og 9% av markedet for fleretasjes boligbygg de siste fem årene.

Mye av årsaken til forbedringene i markedet ligger i at den norske kronene er svekket over tid, at det er høykonjunktur i landene som tradisjonelt eksporterer betongelementer til Norge og vedvarende god produktivitetsvekst i bransjen. Det er også en økende etterspørsel (generelt) etter prefabrikkerte byggesystemer, sammen med at et tydeligere krav om gode miljøytelser fremmer bruken av betongelementer.

Bransjen har fremdeles en relativt svak stilling i markedet for infrastrukturprodukter, selv om dette markedet ikke er stort sammenlignet med bygg er det viktig at bransjen får en bedre posisjon i sektoren. Dette er også en del av årsaken til at foreningen har satset på å videreutvikle produkter til vei og baneanlegg de siste to årene, bedriftene som leverer produkter til flere deler av markedet er mer robuste i møte med konjunktursvingninger. Vi mener også at samfunnet har en stor gevinst ved å bygge broer og kulverter av betongelementer, den tekniske kvaliteten er høy, byggetiden er kort, man får en bedre HMS profil og økonomien er god i slike prosjekter.

¹ Med etasjeskiller som indikator for bolig- og næringsbygg

Viktige indikatorer for 2016:

- Fortsatt styrket konkurranseevne for norskproduserte betongelementer
- Staten endret anskaffelsesregelverket slik at miljøytelser kan vektes tyngre
- Produktivitetsvekst og optimalisering av produksjonsanlegg
- Betongelementbransjen øker markedsandelen for bygg
- Vekstpotensial for produkter til samferdsel

Foreningen bruker mye tid på Det grønne skiftet i byggenæringen, dette handler om å gjøre bedriftene mer robuste i møte med skjerpede miljøkrav og å utnytte fortrinnet bransjen har i "more for less", altså mer funksjon for mindre råvarebruk. Samtidig er det viktig for bransjen at konkurransen over miljøegnaskapene er likeverdig, likest mulig konkurranse bidrar til at samfunnet får gode bygg og anlegg. Bransjen bør være flinkere til å sette agenda i debatten om byggematerialene, vi som bransje og samfunnet er tjent med at sterke sektorinteresser ikke eier definisjonsmakten i miljødebatten.

Bransjen laget sammen med FABEKO et verktøy for miljødeklarasjon av betongprodukter for flere år tilbake, resultatet av dette arbeidet er at Betongelementprodusentene har byggenæringens mest omfattende dokumentasjon av miljøegenskaper. I utgangspunktet er det positivt at nær alle medlemsbedriftene dokumenterer produktenes egenskaper, likevel er det problematisk at noen aktører i byggenæringen sammenligner epler og pærer – og kaller det en livsløpsvurdering. Denne litt overraskende bruken av miljødeklarasjoner betyr ikke annet enn at BEF må ta en sterkere posisjon i den faglige debatten om byggenæringen og miljø.

Høsten 2014 startet BEF i samarbeid med våre europeiske søsterorganisasjoner et arbeide med å forbedre dokumentasjonen av produktenes miljøytelser, BEF klarte å få gjennomslag for at man kan regne inn opptak av karbon i bruksfasen (karbonatisering) for betongelementer. Vi fikk dette gjennom, dette betyr at produktene vil få enda bedre klimagassfotavtrykk når de nye nasjonale PCR reglene er på plass høsten 2017.

Starten på året er veldig bra, alle indikatorer peker på at 2017 blir et godt år for betongelementprodusentene, montasjeentreprenørene og foreningen.

John-Erik Reiersen

Betongelementforeningen

Om Betongelementforeningen

Styret

Audun Harridsleff
Geir Høybråten
Jan Arvid Johansen
André Venås
Hermund Olsen
Pål Sanne

Contiga AS (styrets leder)
Loe Betongelementer AS
Block Berge Bygg AS
Elementpartner AS
SPENNCON AS
Kynningsrud Prefab AS

Valgkomite

Arnt Ove Amdal
Svein-Helge Nøstdal
Randi S Egeland

Overhalla Gruppen AS
Nordland Betongelement AS
Hå Element AS og Hårr Betongelement AS

Administrasjon

Foreningen har hatt 2 ansatte i 2016, John-Erik Reiersen har vært foreningens daglige leder på full tid og har fått administrativ støtte fra Byggevareindustriens Forening med opp mot 50% stilling.

Representasjon i andre fora

Kontrollrådet - styret

CEN - European Committee for Standardization
• CEN / TC 229 (flere work groups)

Standard Norge

- SN K 356
- SN NS-EN 206

DiBK forum for markedstilsyn

EPD Norge

- Brukerforum

Vegdirektoratet

- Arbeidsgruppe for kulvert og broprodukter

BIBM - European Federation of the Precast Concrete Industry

- Marketing comisson
- Environmental commission
- Technical commission

ECP – European Concrete Platform

- PCR og EPD work group

Byggevareindustriens forening

- Styret

Betongopplæringsrådet

- Rådsstyret
- Fagutvalg betongelementer
- Fagutvalg utførelse

Tidsskriftet Mur + Betong

- Styret
- Redaksjonsutvalget

Representantskapet i BNL Generalforsamling til BNL

Bransjen og markedet i 2016

Generelt

I følge Byggevareindustriens statistikk for 2016 økte omsetningen med 6,6 % (3 % korrigert for prisstigning) fra 2015 som harmonerer bra med SSBs bygge- og anleggsstatistikk som pr. 5 periode rapporterte om en økning på 5,7 %. Fedigbetong og betongelementer opplevde høyere vekst enn resten av byggevareprodusentene.

Betongelementbransjen i Europa og Norden

Sør-Europa

Portugal har et bra marked som følge av aktiv motkonjunkturpolitikk. Spania er fremdeles ned 20% sammenlignet med toppåret 2007 (før finanskrisen), det vil fremdeles ta 4-5 år før man kommer på et rimelig nivå ift BNP og befolkningsutviklingen. Italia har fremdeles et dårlig marked for prefab, 70-80% av produksjonen i betongelementbransjen går til industribygg, der det fremdeles er store utfordringer, likevel er betongelementindustrien i Italia EUs nest største. Bransjen går svært dårlig i Hellas, det er ingen tegn til bedring i det lange bildet.

Sentral-Europa

Generelt et godt marked, i hovedsak drevet av vekstmotoren Tyskland, innenlandsmarkedet har vokst med 3-5% hvert år de siste 5 årene og passerte i 2016 6 mrd euro i omsetning. Nederland, Belgia og Østerrike er også veldig bra, spesielt for boligmarkedet. Etterspørselen etter bolig drives av øket migrasjon, stabil rentepolitikk og fremtidstro hos bedriftene og befolkningen.

Det nordiske markedet

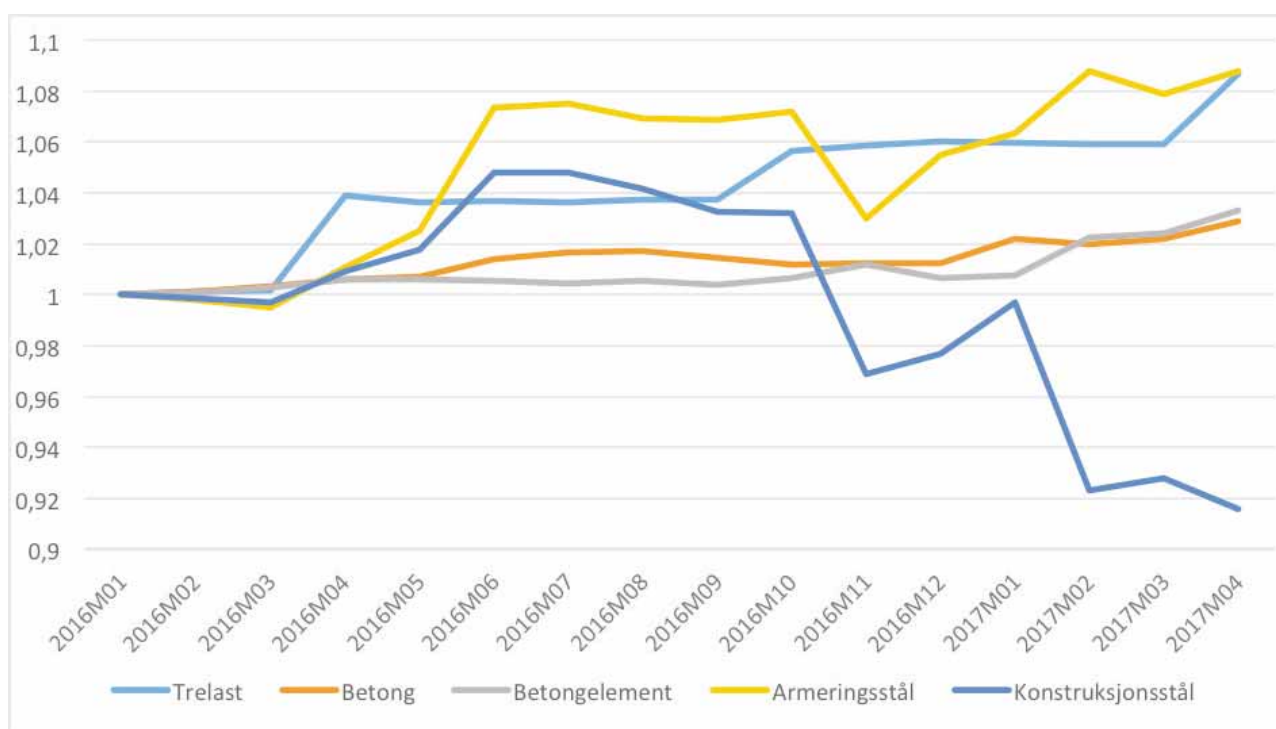
Finland går dårligst av de nordiske landene, markedet var stabilt gjennom 2016. Det er imidlertid betydelig vekst første halvår 2017, BNP er opp 1,6% og forbrukertilliten er svært høy. Dette sammen med lettelse i skatte og avgiftsnivået vil lede til betydelig vekst i byggenæringen det neste halvåret. Sverige og Danmark er som det norske, med betydelig vekst. Sverige hadde høy ordreinngang gjennom hele året, det er indikasjoner på at betongelementprodusentene øket omsetningen med 12-16% i 2016. Det finnes ikke god statistikk på volum og ordresreserve men det er indikasjoner på at ordreserven går inn i 2018. I Danmark har produksjonskapasiteten øket gjennom året, likevel er ordreinngangen høy og med ordre inn mot 2018. Danske betongelementprodusenter økte omsetningen med i størrelsesorden 12% i 2016. Det er ingen tegn i til avmatting i det nordiske markedet på tross av kapasitetsoppbygging i Danmark.

Betongelementbransjen i Norge

Betongelementer har fremdeles en svak prisutvikling sammenlignet med alle andre (substituerende) materialer. Fabrikkbetong og trelast har til sammenligning stabil og sterk prisutvikling, og har hatt hhv 2,2% og 2,5% høyere vekst i perioden 2010-15 sammenlignet med betongelementer. Mot slutten av 2016 faller prisene på konstruksjonsstål, fallet fortsetter inn i 2017.

Byggekostnadsindeks for boliger, materialpriser med 2005 som indeksår.

Byggekostnadsindeks for boliger, materialpriser jan 2016 – april 2017 med januar som indeks.

Situasjonen i EU med sterkere vekst i landene som tradisjonelt eksporterer til Norge og fortsatt svekket krone har bidratt til å styrke konkurranseevnene for norsk industri, betongelementbransjen har blitt mer konkurransedyktig i hjemmemarkedet. Situasjonen der hele prosjekter ble importert (2014-15), ser ut til å ha avtatt som trussel i det korte bildet.

Økningen i ordre gjennom 2016 har bidratt positivt, usikkerheten fra 2014-15 er erstattet av et stabilt marked som ikke viser tegn til avmatning. Ved årsskiftet 16 / 17 er ordreinngangen høyere til bygg enn for anlegg.

Omsetningen i betongelementbransjen økte i 2016 sammenlignet med 2015, som også var et godt år.

Betongelementprodusentenes omsetning økte med 11,8% til rundt 5,07 mrd kroner, fabrikkverdien av produksjonen økte med 11,6%. Betongelementforeningens statistikk viser en samlet betongelementproduksjon på 1 460 000 tonn i 2016, dette omfatter produksjonen innenlands. Dersom vi inkluderer produksjonen hos bedrifter som ikke er medlem og import er det samlede konsumet i markedet 1 920 000 tonn betongelementer i 2016, 39% opp sammenlignet med 2006.

	Oms(Kr)	AB F (Kr)	Vol 1000t
2015	4 530 000 000	2 570 000 000	1 410
2016	5 066 000 000	2 870 000 000	1 461
Endring	11,8%	11,6%	3,6%

Omsetning (eks stål, montasje og entreprenørvirksomheten), AB Fab verdi og volum i 2016 sammenlignet med 2015.

Ordreutvikling

Innenlands produksjon (volum) økte med 3,6% for medlemsbedriftene, økningen for ikke medlemsbedriftene skyldes i hovedsak de store jernbaneprosjektene. Ordreservene økte betydelig gjennom året i alle regioner, og ligger nå på ca 6 mnd i gjennomsnitt med høyest ordreserver i region øst.

ORDRE- SAMLET

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	5,5	6,1	12,2 %
Fast+Innleide	5,0	5,6	11,0 %

REGION NORD - ORDRE

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	4,8	5,8	19,9 %
Fast+Innleide	4,6	5,4	17,8 %

REGION ØST - ORDRE

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	6,5	7,2	10,7 %
Fast+Innleide	5,9	6,7	12,6 %

REGION VEST - ORDRE

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	4,8	5,2	9,5 %
Fast+Innleide	4,3	4,6	5,4 %

Syssetting

Meldingsbedriftene reduserte antall fast ansatte med nær 10% i 2015, dette snudde til en økning på 5,5% i 2016. Antall innleide økte med 6,5%. region Nord hadde sterkest økning både i antall fast ansatte og innleide.

SAMLET SYSSSELSETTING

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	2056	2166	5,4 %
Fast+Innleide	2229	2374	6,5 %

REGION NORD -SYSSSELSETTING

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	525	584	11,2 %
Fast+Innleide	550	623	13,3 %

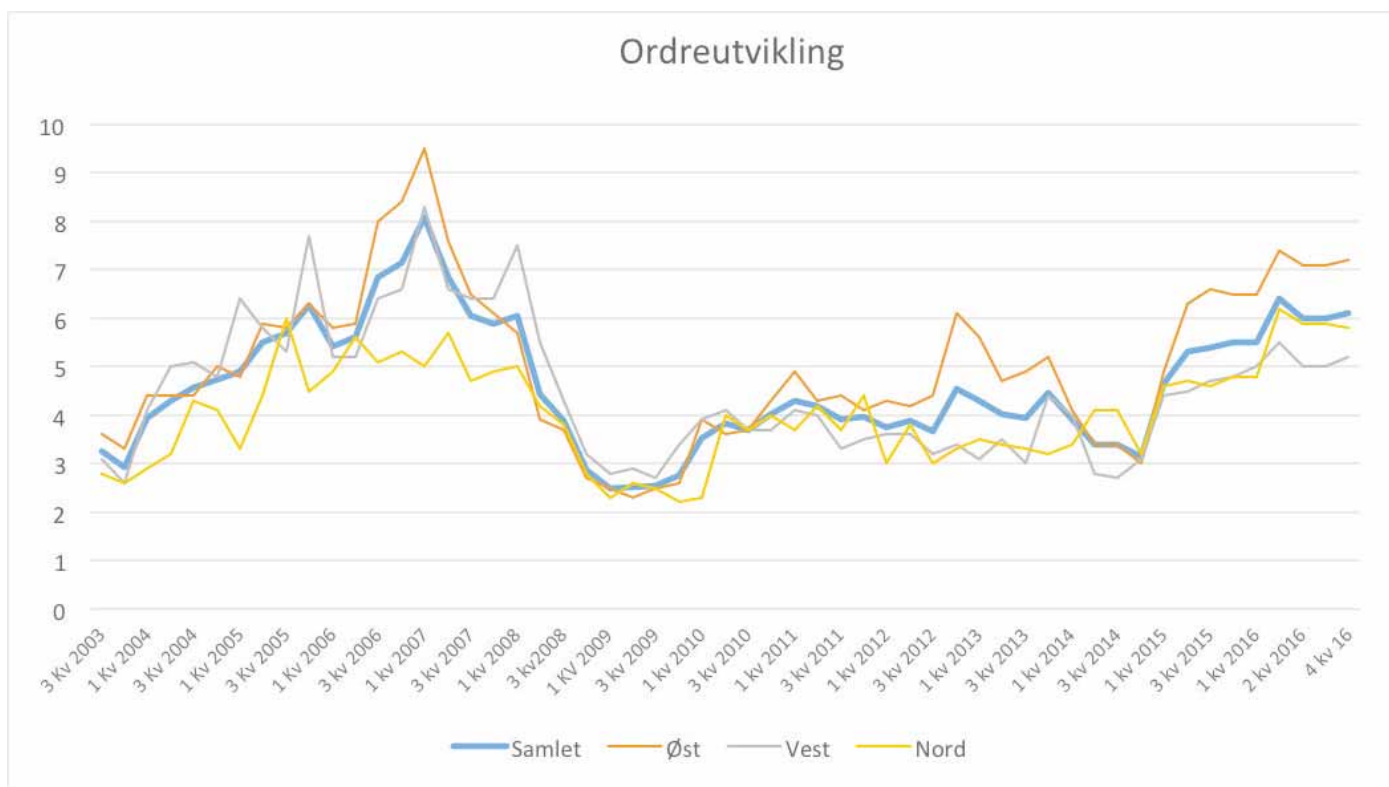
REGION ØST -SYSSELSETTING

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	810	835	3,1 %
Fast+Innleide	886	898	1,4 %

REGION VEST -SYSSELSETTING

	Q4 2015	Q4 2016	% Endring
Fast ansatte	721	747	3,6 %
Fast+Innleide	793	853	7,5 %

Ordreutvikling Q3 2003 – Q4 2016

Produsert volum fordelt på kategorier, 2016 mot 2015

I 2016 ble levert norskproduserte betongelementer i det norske markedet slik*

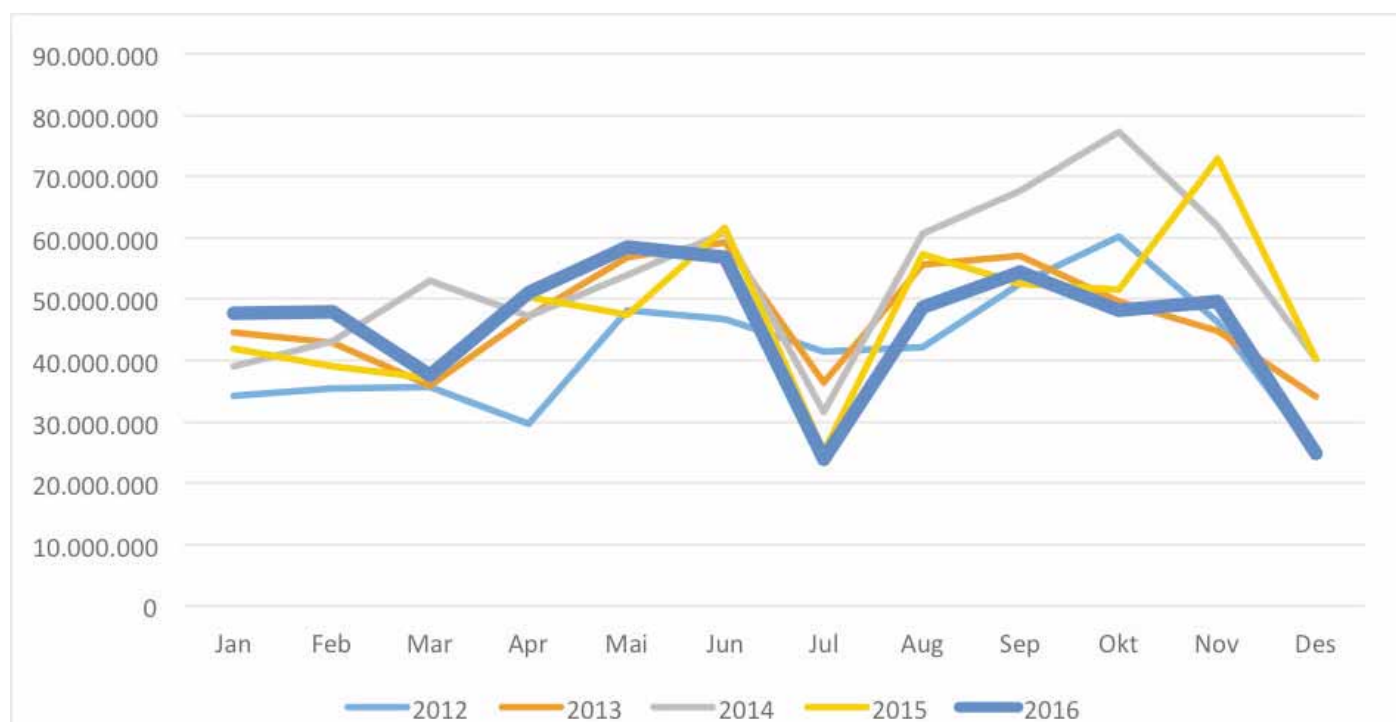
	2015	2016	% endring
Hulldেকে (m2)	1849804	1833657	-0,9 %
Plattendেকে (m2)	250445	339177	35,4 %
Andre dekker (m2)	136097	101874	-25,1 %
Isolert vegg (m2)	259695	248288	-4,4 %
Dobbelvegg (m2)	66968	59016	-11,9 %
Vegg (m2)	354522	390773	10,2 %
Søyle (tonn)	26022	27468	5,6 %
Bjelke (tonn)	67098	74131	10,5 %
Trapp (tonn)	28126	31504	12,0 %
Balkong (tonn)	33175	50220	51,4 %
Annet (tonn)	77593	98425	26,8 %

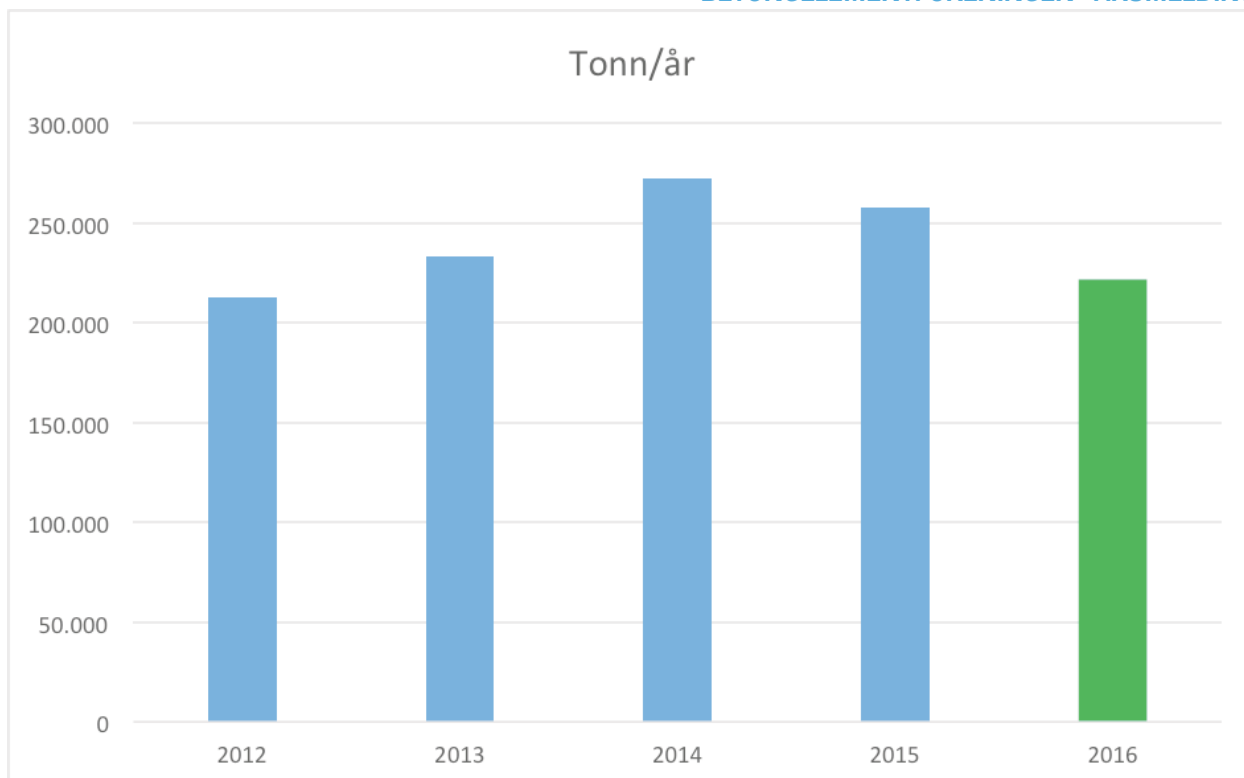
* Betongelementforeningens løpende statistikk. For å få et riktigere bilde av konsumet i det Norske markedet må man legge sammen innenlands produksjon og import.

Import av betongelementer

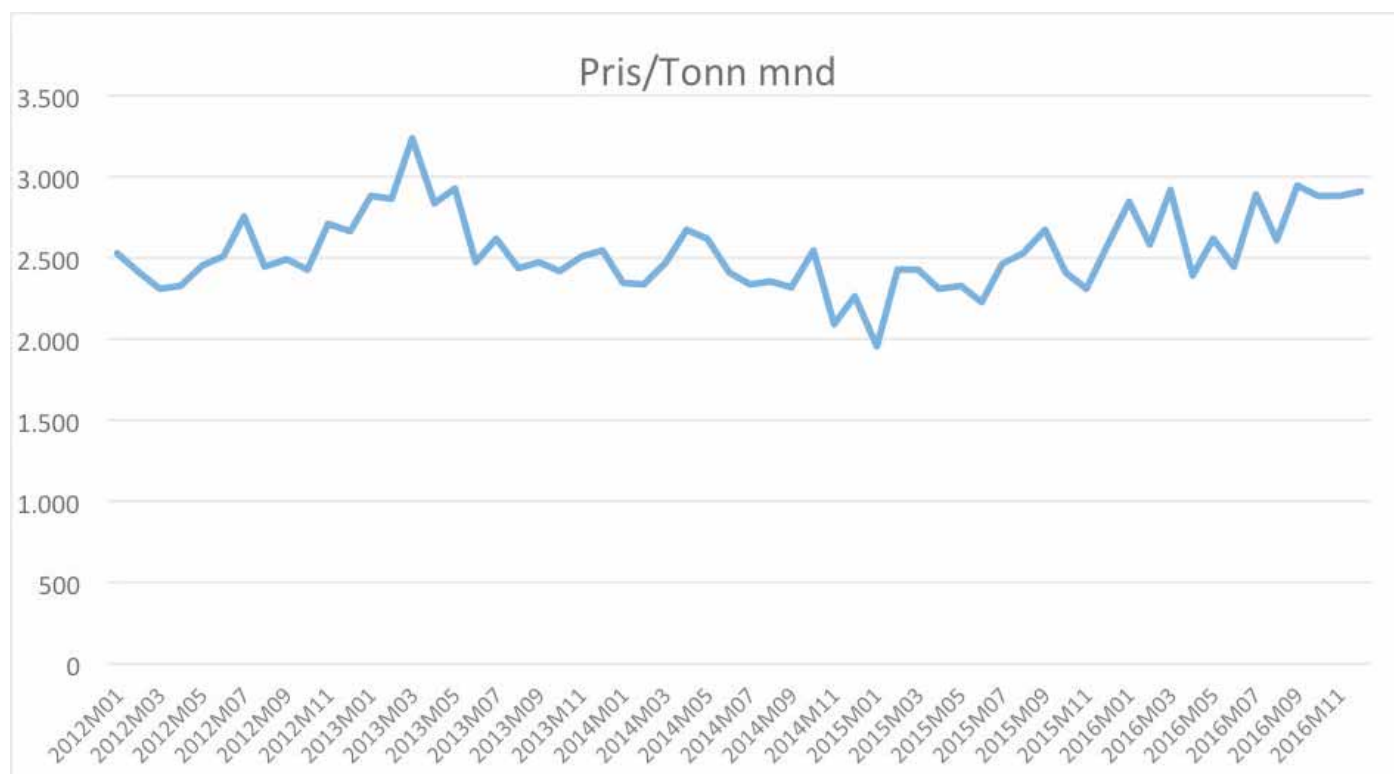
Importvolum 2012 - 2016

Trenden med volumfall fra 2015 fortsatte i 2016, dette sammenfaller med at innenlands industri har blitt mer konkurransedyktig.

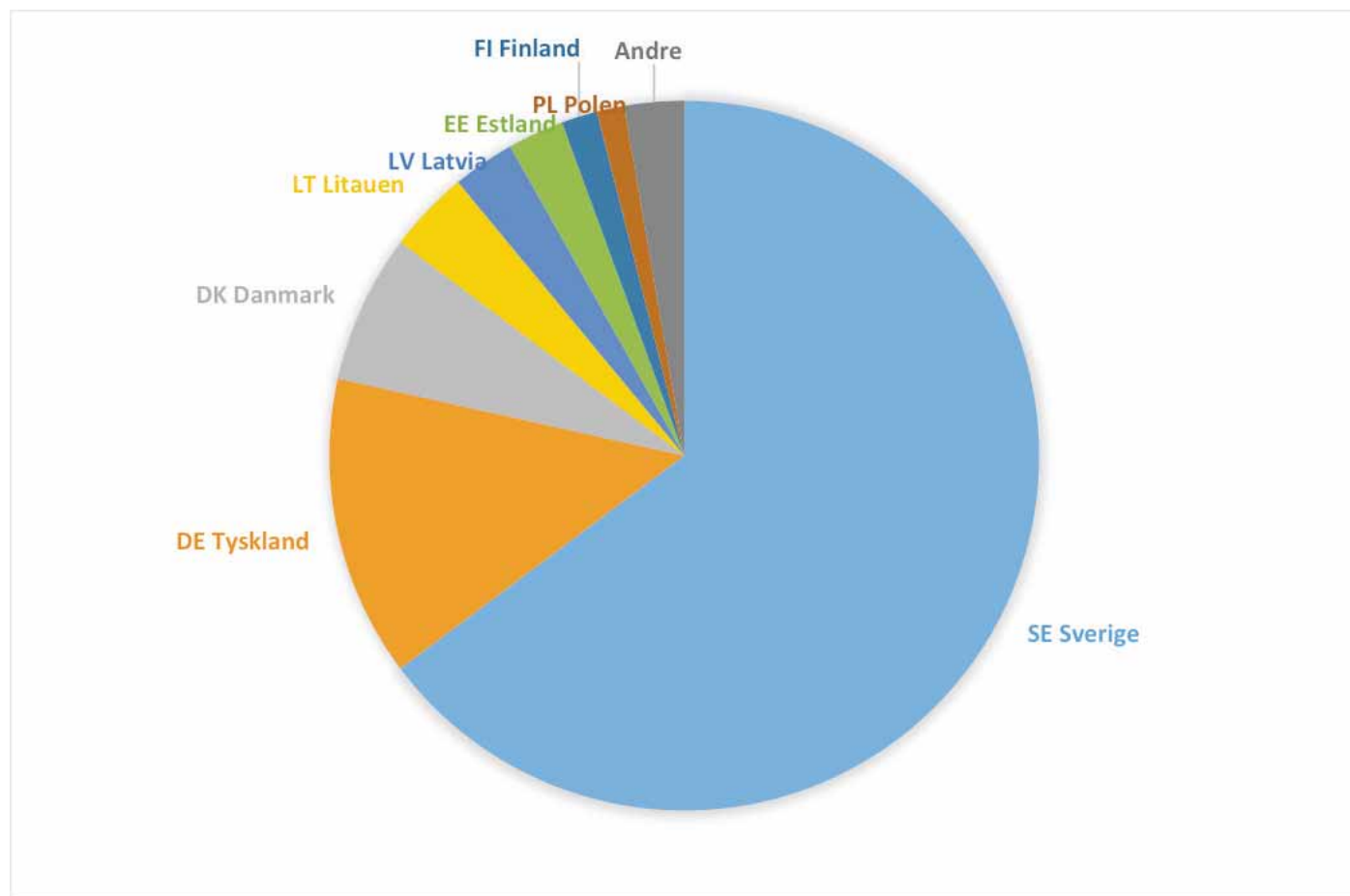
Importverdi 2012 - 2016 (NOK)

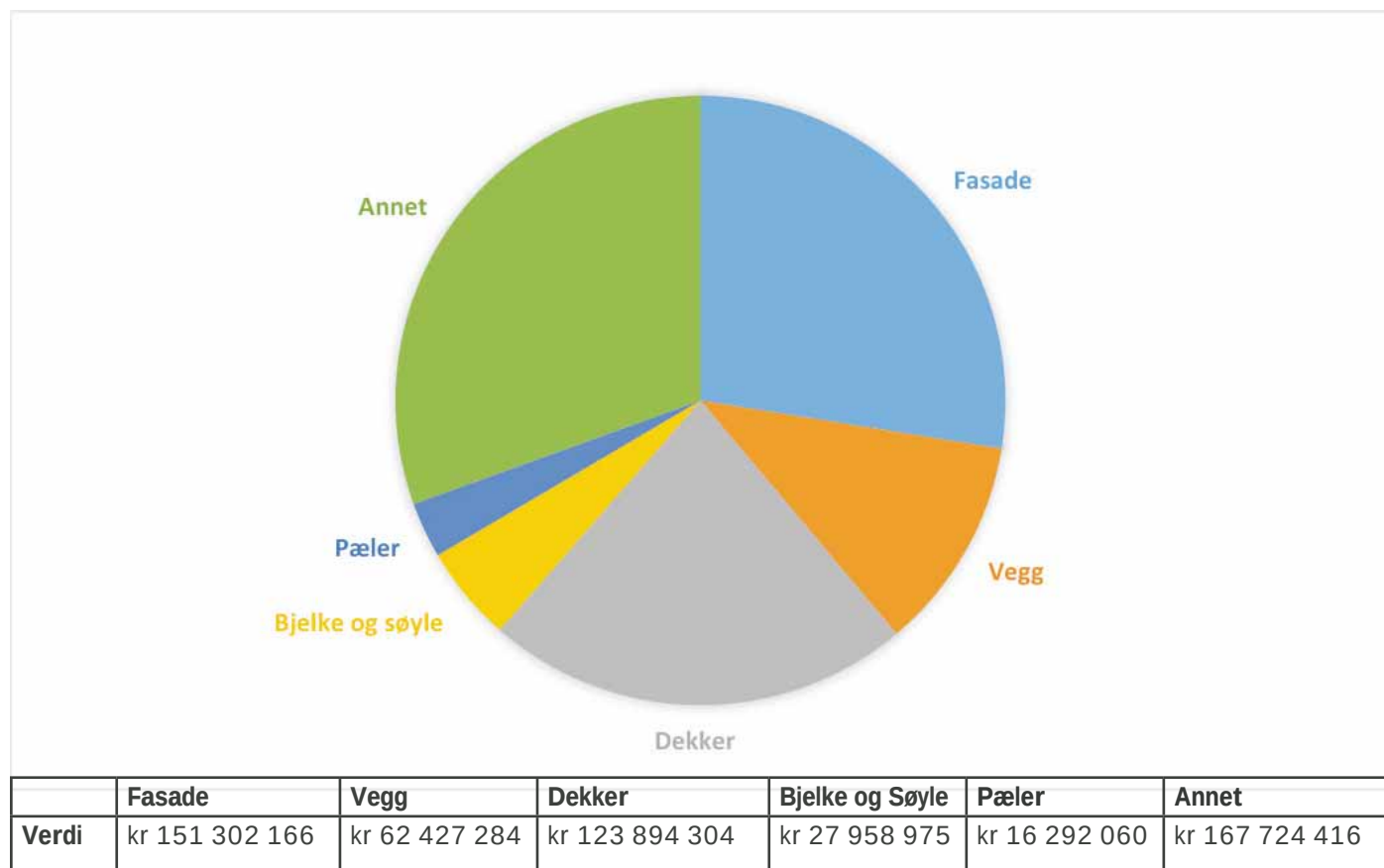
Importverdi per tonn betongelementer, prisene for importerte betongelementer har øket fra 2000 kr / tonn i begynnelsen av 2015 til ca 2800 kr / tonn mot slutten av 2016.

Importvolumet som andel av konsumet i det norske markedet falt gjennom hele 2015 og 2016. Dette bekrefter at det norske markedet ikke lenger er like bra for eksportørene.

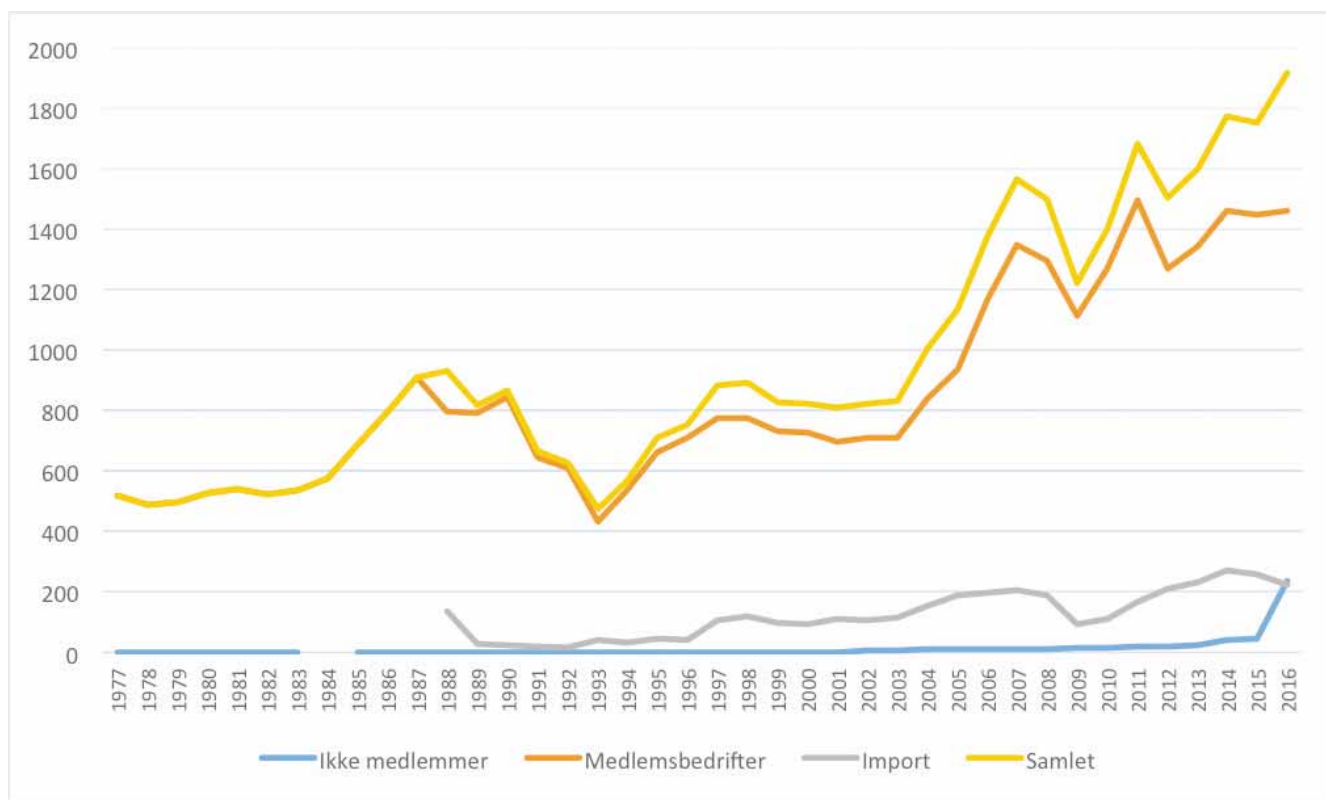
Opprinnelsesland for import av betongelementer

Importverdi fordelt på produktkategori

Import, innenlands produksjon og samlet konsum av betongelementer i det norske markedet

Figuren viser samlet volum betongelementer (x1000 tonn) til det norske bygg- og anleggsmarkedet, økningen i volum fra ikke medlemmer skyldes jernbaneprosjektene.

Årstall	Import	Innenlands
2000	7 %	93 %
2001	8 %	92 %
2002	8 %	92 %
2003	10 %	90 %
2004	11 %	89 %
2005	12 %	88 %
2006	12 %	88 %
2007	11 %	89 %
2008	11 %	89 %
2009	7 %	93 %
2010	7 %	93 %
2011	8 %	92 %
2012	10 %	90 %
2013	11 %	89 %
2014	12,7 %	87,3 %
2015	11,3 %	88,7 %
2016	9,8 %	90,2 %

Prognose

Markedsandel leiligheter

PRODUKT	2016	2017	2018	2019
Etasjeskiller	47 %	47 %	47 %	47 %
Innv. bærende skillevegg	20 %	20 %	20 %	20 %
Yttertak, hovedbæring	33 %	33 %	33 %	33 %
Yttervegg, hovedbæring	13 %	13 %	13 %	13 %
Hele bygget, hovedbæring	25 %	25 %	25 %	25 %

Markedsandel bygg for husholdning

PRODUKT	2016	2017	2018	2019
Etasjeskiller	27 %	27 %	27 %	27 %
Innv. bærende skillevegg	10 %	10 %	10 %	10 %
Yttertak, hovedbæring	42 %	42 %	42 %	42 %
Yttervegg, hovedbæring	6 %	6 %	6 %	6 %
Hele bygget, hovedbæring	8 %	8 %	8 %	8 %

Markedsandel alle typer næringsbygg

PRODUKT	2016	2017	2018	2019
Etasjeskiller	70 %	69 %	68 %	68 %
Innv. bærende skillevegg	32 %	32 %	31 %	32 %
Yttertak, hovedbæring	36 %	35 %	37 %	37 %
Yttervegg, hovedbæring	10 %	11 %	10 %	11 %
Hele bygget, hovedbæring	30 %	29 %	29 %	29 %

Vurderinger

Prognosesenterets markedsvurdering er konservativ, og baserer framskrivingen på historiske data og forventet volumutvikling i bygg (eks anlegg). Basert på ordreutviklingen og den økonomiske utviklingen venter vi vekst i 2017. Vi venter også at prefab fortsetter å ta markedsandeler fra boligprosjekter som tidligere ville bli gjennomført som plasstøpte konstruksjoner.

Dersom vi ser på hele markedet, alle typer bygg, har trebransjen opp mot 54% av totalen, mens betong-elementer har opp mot 24%. Resten er fordelt mellom betong (13%) og stål (9%). Trebransjens dominans kan i hovedsak forklares med at de har 85-90% av markedet for eneboliger og bygg for husholdning.

Boligproduksjon

Igangsettingen på bolig har vært stabil og økende gjennom 2016, produksjonen av eneboliger ligger stabilt på ca 7200 pr år og er relativt konjunkturavhengig. Gjennomsnittsstørrelsen på eneboliger varierer mellom 160 og 220 kvm, med de største eneboligene i Oslo og Rogaland og de minste i Agder og Finnmark. Antall eneboliger og størrelsen på disse sammenlignet med leilighetsstørrelsen i by/tettsted forklarer hvorfor trebransjen har så stor markedsandel som 54% av totalen på bolig. Nye boliger er fortsatt konkurransedyktige sammenlignet med bruktboliger, vi ser et fall på 8% i salget av nye boliger frem mot april 2017, dersom denne trenden fortsetter kan det tenkes man får et fall i orde på nye boliger mot slutten av året, andelen urban og semiurban utbygging vil fortsette å øke på bekostning av eneboliger or rekkehus. Denne tendensen vil støtte opp under industriell bygging, og understøtte konsolidering eller videre vekst for betongelementer til boligbygg. I det lange bildet er videre ekspansjon avhengig av at prefab betong utnytter fordelene man har i LCA sammenheng, foreningen forventer at miljødeklarasjonene for produkter til bygg blir forbedret sammenlignet med substituerende byggematerialer når revidert EPD verktøy er på plass mot slutten av året.

Næringsbygg

2016 var et godt år for næringsbygg. For region Vest observerer man fremdeles lave igangsettingstall på kategorien andre bygg enn bolig. For region Øst og Nord er igangsettingen økende, trenden fortsetter inn i 2017. Foreningen venter at bransjen øker markedsandelen for næringsbygg i 2017.

Anlegg

Det er fall i igangsetting på anlegg, likevel er det store prosjektene innen vei, jernbane og energi som igangsettes i 2017 og fremover. Utviklingsprosjektene Betongelementforeningen gjennomfører sammen med offentlige og private aktører gir markedet flere alternative løsninger til kryssing, foreningen forventer en sterkere vekst i ordreinngangen på kulvert og broprodukter i 2017 og 2018

Andre vurderinger

Vekstpotensialet for betongelementer ligger i alle hovedmarkedene, men bolig og infrastruktur har det dårligst utnyttede vekstpotensialet. De siste fem årene har prefab betong tatt opp mot 9% av markedet for fleretasjes boligbygg (etasjeskille som indikator), markedsandelen tas i hovedsak fra plasstøpte konstruksjoner. Forklaringen på denne endringen er dels krav om at byggetiden blir kortere, industriell bygging medfører mindre rigg og de positive miljøegenskapene betongelementkonstruksjoner har med seg. Skiftet fra tradisjonell plassbygging til økende industrialisering der arbeidskrevende operasjoner minimeres eller fjernes helt er selvforsterkende, entreprenørene som industrialiserer produksjonen blir mer konkurransedyktig i fremtidens byggenæring.

For å beholde eller øke markedsandeler må bransjen ha fokus på å videreutvikle produktene og tjenestene bransjen yter, kanskje særlig i de to delmarkedene der potensialet er størst; for fleretasjes boligbygg og for infrastrukturprodukter. Samtidig må bransjen styrke aktiviteten på FoU og materialutvikling, bindemidler er et nøkkelord i denne sammenhengen. Vi er fremdeles for lite synlig i media og den offentlige debatten, det at betongindustrien er fullstendig fraværende i regjeringens industrimelding er et tydelig symptom på at betongbransjen over tid har gjort feilprioriteringer når man forsøker å drive politikktutforming.

Etter at staten endret anskaffelsesregelverket slik at byggematerialenes miljøegenskaper kan vektes mer (mai 2016) ser vi at miljøegenskaper blir viktigere i det enkelte prosjektet. Vektingen av miljøegenskaper har forplantet seg til andre statlige, regionale og kommunale innkjøpere.

Rapporten Energi och klimateffektiva byggsystem (Kurkinen, 2015) ble publisert i 2016 og kom som del av det Svenske samarbeidet Positive footprint housing, der målet er å være i fremkant av hva som er mulig i dag med hensyn til økologisk, økonomisk og sosial bærekraft i en boligkontekst. Prosjektet gjorde en fullstendig LCA (livssyklusvurdering) av et boligbygg som skal ha en levetid på 100 år, resultatet ble at boligbygget ble ført opp i betongelementer fremfor de to konkurrerende materialgruppene massivtre og betong. Prosjektet er en illustrasjon av at det er viktig å arbeide med produktenes miljøytelser, og at byggesystemer i betongelementer er en av løsningene i det grønne skiftet.

Medlemsmøter

Medlemsmøtet

Ble gjennomført på Park Inn Hotell (Gardermoen) i slutten av januar, med ca 200 deltagere og seks parallelle faglige seminarer. Under hovedmøtet holdt Kristin Skogen Lund (NHO) og Harald V Nikolaisen (Statsbygg) hovedinnleggene.

Medlemsmøtet har hatt sterk vekst de siste årene og har blitt en viktig møteplass for næringen, rådgivende ingeniører og andre aktører i verdikjeden. I år hadde vi også 25 utstillere som skapte en fin ramme rundt møtet. For første gang inviterte vi også studenter fra høgskolene rundt Oslo, tilbakemeldingene fra disse var at medlemsmøtet var nyttig og at man kunne møte spennende fremtidig arbeidsgivere her. Foreningen vil utvide tilbudet til studentene neste år, det vil også bli gjennomført endringer som har som mål å trekke andre deler av næringen til medlemsmøtet.

Årets betongelementfabrikk 2016 – Hå Element AS

For året 2017 ønsket juryen å fremheve en bedrift som har gjort en særlig innsats på miljøområdet. Norske betongelementprodusenter har stor endringsevne, og tilpasser seg raskt nye rammevilkår. Likevel trer enkelte bedrifter tydeligere frem enn andre, som vinneren Hå Element.

F.v. Randi Egeland (Daglig leder i Hå Element AS) og John-Erik Reiersen (Betongelementforeningen)

«Virksomheten er solid forankret i lokalmiljøet og har vist god tilpasningsevne og vekst de senere årene. Bedriften tilbyr sine produkter og tjenester ved å fokusere på bestandighet, vedlikeholdsfrihet, klimavennlige produkter og de positive gevinstene av å gjøre langsiktige investeringer i bygg og anlegg.»

Bedriften lykkes godt med dette, reklamasjoner og transportskader er redusert til null. Årets betongelementfabrikk arbeider aktivt med lokal rekruttering, derfor er de i godt inngrep med de lokale utdanningsinstitusjonene. Bedriften har en bevisst og aktiv tilnærming til trivsel og arbeidsmiljø, et av resultatene av dette er et svært lavt sykefravær og at mange sosiale aktiviteter har utspring fra bedriften og de ansatte. Bedriften er opptatt av å få ned CO2 fotavtrykket og gjør beviste valg for å oppnå dette, logistikkplanlegging gjøres slik at transport og montasje blir så energieffektiv som mulig, noe som gir lavere kostnader, forutsigbar logistikk i tillegg til lave utslipp fra transport og montasje. Bedriften har utviklet et system for å ivareta spillvann fra produksjonen som er så bra at man kan drikke vannet som kommer ut fra produksjonsanlegget, juryen mener dette bidrar til å understreke bedriftens klare miljøfokus.

Årets montasjeentreprenør 2016 – NEWMO AS

For året 2016 ønsker juryen å finne en bedrift som har fokus på kompetanseutvikling, sikkerhet og prosessforbedringer som bidrar til å øke produktiviteten og fremme sikkerhetskulturen på den industrielle byggeplassen.

F.v. Egil Vestbø (Styreleder i NEWMO AS) og Frank Lavik (Daglig Leder i NEWMO AS) Foto: Arve Brekklus

I Juryens begrunnelse står det blant annet:

«Bransjen består av mange gode montasjeentreprenører som hver på sin måte bidrar på en meget god måte med tanke på sikkerhet og kompetanse. Prisvinneren bidrar i tillegg i Betongementforeningens arbeid for å fremme bransjen. Flere av prisvinnerens sentrale personer har drevet montasjevirksomhet i mer enn 30 år, bedriften som sådan har bestått i drøye fem år. Prisvinneren har flere faste oppdragsgivere og leverer stabilt og godt i et voksende marked.»

Generalforsamling og studietur

Årets studietur og generalforsamling ble lagt til Alta så tidlig som i April, årsaken til dette var at vi kombinerte generalforsamlingen og studieturen med en ekskursjon og samisk kulturformidlingsdel påfølgende lørdag og søndag.

Konsert for Betongelementforeningen i Nordlyskatedralen, Alta.

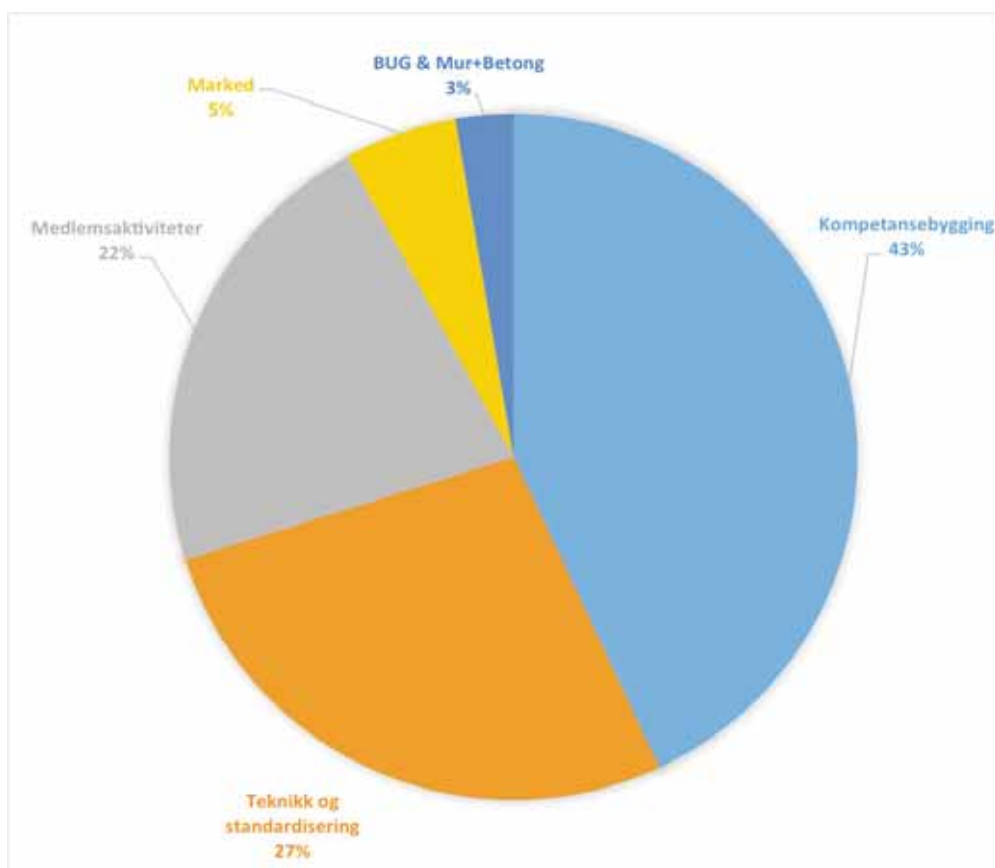
Med ledsagere og administrasjon var det til sammen ca 40 deltagere på studieturen. Torsdag kveld hadde vi gallamiddag med underholdning på Sorrisniva, menyen bestod av kortreist mat. Vi gjennomførte også bedriftsbesøk hos JARO AS, som er en av de største industribedriftene i Alta. Bedriften ble etablert i 1989, som en fortsettelse av en betongelementfabrikk som startet produksjonen i 1974. Vi fikk se en moderne industribedrift med engasjerte og motiverte medarbeidere, bedriften leverer betongelementer, betongvare og fabrikkbetong. Alta er den største byen i Finnmark, byen vokser mye sammenlignet med andre tettsteder i Nord-Norge.

Olav Jørgensen (Dagl Leder JARO AS) gir et foredrag om JAROs historie og bedriftens virksomhetsområder i dag.

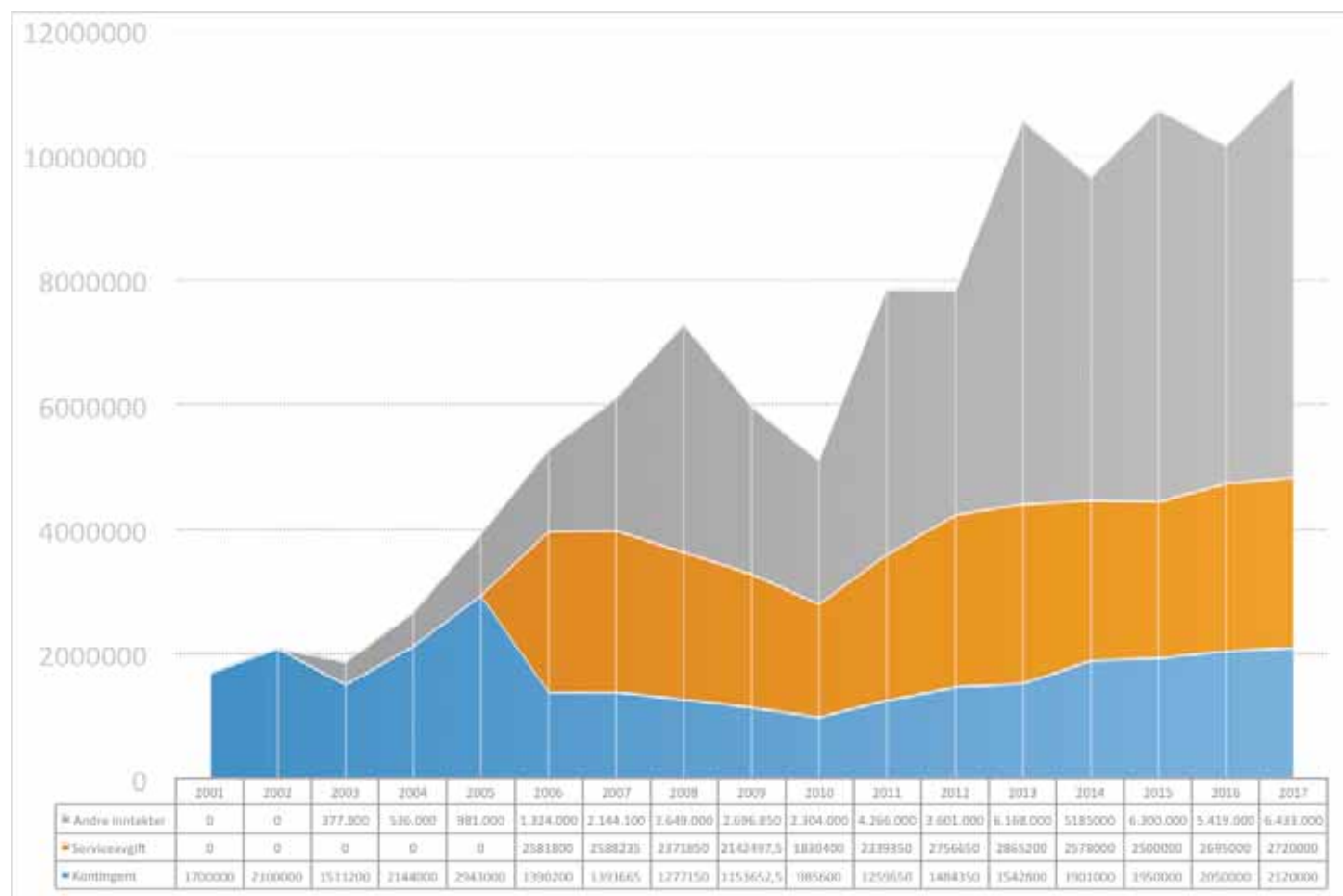
Foreningens aktiviteter

Satsningsområder

Diagrammet viser fordelingen av ressurser til foreningens aktivitetsområder.

Økonomi

Arbeidsområder og prosjekter

Kursvirksomhet

Foreningen har en stor kursportefølje, og i 2016 har vi arbeidet mye med nettbasert undervisning via Its learning og Fronter.

Det har vært høy aktivitet for kurs- og seminarvirksomheten. Vi har gjennomført flere seminarer i samarbeide med Norges Lastebileierforbund som del av lastsikring. Vi har videreutviklet samarbeidet med EBA i løpet av året, og samarbeider i dag tettere med entreprenørorganisasjonene og betongvareprodusentene enn med de andre organisasjonene i betongnæringen.

Transportveileder

Foreningen har i samarbeid med Statens havarikommisjon for transport og Norsk Lastebileierforbund produsert en veileder for transport på vei. Veiledningen blir ferdigstilt og distribuert til bransjen i 2016.

HMS-utvalget

Utvalget jobber med varierende aktuelle saker innen HMS og er involvert i arbeidet med transportveileder og arbeid i høyden som har stort fokus i foreningen, utvalget gjennomførte et møte med EBAs HMS utvalg i 2016.

Betongelementboken

Betongelementboken er et stort verk, som brukes på alle høyskoler og universitet. Verket finnes fritt tilgjengelig på foreningens web, og kan kjøpes som bøker fra nettbutikken. Betongelementboken koster ca. 500 – 750 000 pr år i nyproduksjoner og oppdateringer.

I 2016 reviderte vi betongelementboken bind B, og satte i gang en fullstendig omarbeiding av bind D. Vi bruker i hovedsak ressurspersoner fra SPENNCON AS og SINTEF Byggforsk til dette arbeidet.

Kulvertprosjektet

Prosjektet ble gjennomført i 2015-16, foreningen og Vegdirektoratet bekostet hoveddelen av prosjektet, NORCEM AS og CEMEX AS bidro også med støtte til prosjektet. Alt materiale ligger fritt tilgjengelig på Statens Vegvesen sine nettsider.

Brobjelkeprosjektet

Brobjelkeprosjektet ble etablert i 2015, men er nær et år forsinket i forhold til intensjonen om å bli ferdig høsten 2016. Prosjektet er nå godt i gang, målsettingen er å finne frem og få preakseptert bjelkeprodukter som kan fremstilles av flest mulig av medlemsbedriftene og som kan transporteres i det norske vegnettet.

Befaring utenfor Amsterdam, deltagere fra Vegdirektoratet, Universitetet i Agder, Nye Veier AS, Kruse Smith AS og AF gruppen.

Betongelementprisen

Juryen består av to representanter fra Norske Arkitekters Landsforening, en fra Rådgivende Ingeniørers forening og en fra Betongelementforeningen, prisen har blitt tildelt siden 1987 og er en anerkjent arkitekturpris. For 2016 valgte juryen å ikke tildele prisen, samtidig satte man i gang et arbeide med å gjøre prisens statutter mer tidsmessig.

Studietur med arkitekter

Foreningen gjennomførte studietur til Helsinki, målgruppen var arkitekter. Foreningen ønsker å formidle inspirasjon og ideer fra europeiske arkitekter og prosjekter. Ca 30 arkitekter deltok på turen som gikk til Helsinki, der gruppen så på spennende og nyskapende arkitektur.

Flyplassprosjektet

BEF, Avinor og HASEC AS gjennomførte et utviklingsprosjekt der målet var å finne frem til gode dekkelsener for oppstillingsområder og RWY på norske flyplasser. BEF hadde ansvar for forprosjekteringen / konseptutviklingen, som ble gjennomført av ARCON AS på oppdrag fra BEF. Etter konseptutviklingen ble flere rådgivere involvert, i tillegg innhentet man informasjon fra lignende prosjekter i USA og i EU. Det ble gjennomført en prøveproduksjon og montasje i desember 2016, oppdraget ble gjennomført av Bjørn Hansen AS. Testen ble vurdert som vellykket, konseptet kan brukes på norske flyplasser.

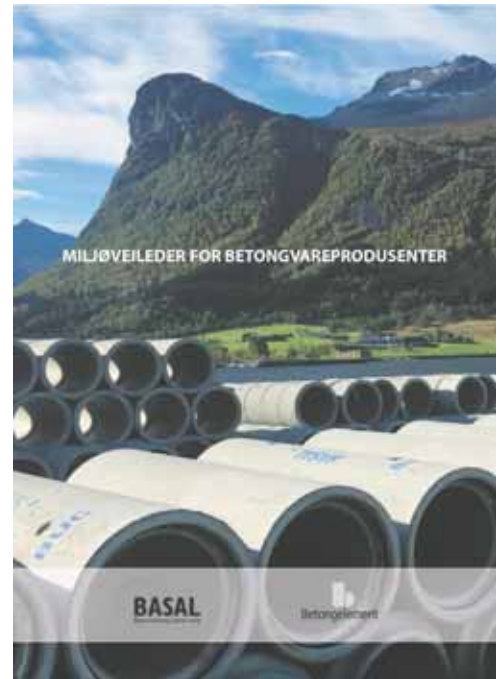

Byggmontasjefaget

Regjeringens forslag til endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen ble utarbeidet i løp av 2016, og er på høring i første halvår 2017. BNL, BEF og EBA mener at det er bra at arbeidslivets behov skal være det utslagsgivende. Det betyr at bygg og anlegg må få innført veksling, byggmontasjefaget må godkjennes og det må etableres regionale / nasjonale kompetansesentre for mindre lærefag. Hvis ikke dette kommer på plass vil ikke den nye tilbudsstrukturen dekke det behov byggenæringen har for utdannet fagkompetanse. Det er gjennomført flere møter med Fellesforbundet, målet er at alle partene i arbeidslivet skal bli enige om at tilbudet opprettes.

Miljøveiviser

Foreningen laget i samarbeide med BASAL en miljøveileder som kan brukes som et verktøy for å forbedre bedriftens miljøytelser. Veilederen kan også være et hjelpemiddel i gjennomføringen av bedriftens internkontroll med kartlegging av status, gjennomfører risikovurdering, iverksetter tiltaksplan og følger dette opp. Veilederen er ment som et hjelpemiddel for betongvareprodusentene, vi tror den kan være nyttig selv om bedriften allerede er miljøsertifisert. BEF og Basal ønsker å bidra til at betongvareprodusentene arbeider målrettet for å skape en bedre miljøprofil for sin virksomhet, er aktiv i å søke kunnskap og får en bedre kommunikasjon med regulerende myndigheter.

Avtale om adgang til BASTIAN og SONarchitect

Foreningen har inngått avtale om tilgang til BASTIAN og SONarchitect for medlemsbedriftene, de fleste medlemmene har nå lagt inn sine produkter i den nordiske databasen. Programmet beregner lyd-isolasjonen i bygninger, både mellom rom og mot støy fra utsiden.

Medlemsliste

4Consult AS	BRYNE
Adda Byggkjemi AS	DRAMMEN
Ak Mekaniske AS	GAMLE FREDRIKSTAD
Arcon Prosjekt AS	NAMSOS
Arkitekturbetong AS	DRAMMEN
BASF AS Avd Sagstua	SAGSTUA
Bergen Montering AS	ARNATVEIT
Betong & Anlegg A / S	STAVANGER
BETONG CONSULT AS	PARADIS
Bjørn Bygg AS	TROMSØ
Bjørn Hansen AS	FORSAND
Bjørn Ovik AS	SORTLAND
Block Berge Bygg AS Avd Produksjon	KLEPP STASJON
Brødrene Østbye AS	ELVERUM
Buskerud Betongvarefabrikk AS	KLOKKARSTUA
Bygg Og Anleggsledelse	VINSTRÅ
Byggimpuls AS	AURSKOG
Celsa Steel Service AS (BEF)	OSLO
Cementprodukt AS	LANGEVÅG
Cemex AS	DRAMMEN
CG Solutions AS	KONGSVINGER
Chryso Nordic AB	STENKULLEN
Companero	LINDESNE
Con-Form AS	OSLO
Con-Form Oslo AS	OSLO
Con-Form Produksjon AS Avd. Lunde	LUNDE
Con-Form Produksjon AS Avd. Orkanger	ORKANGER
Con-Form Trøndelag AS	ORKANGER
Consto AS	TROMSØ
Constravia Sp. Z O. O	Poznan
Contiga AS, Avd Nord	STJØRDAL
Contiga AS, Avd. Administrasjon	OSLO
Contiga AS, Avd. Administrasjon Sør	MANDAL
Contiga AS, Avd. Fredrikstad	FREDRIKSTAD
Contiga AS, Avd. Kristiansand	MANDAL
Contiga AS, Avd. Marnardal	MANDAL
Contiga AS, Avd. Moss	MOSS
Contiga AS, Avd. Roverud	ROVERUD
CPT A / S	Faaborg
Ecoratio AB	Stockholm
EDR & MEDESO AS	SANDVIKA
Egersund Betongteknikk	EGERSUND
Elematic Oy Ab	AKAA

Medlemsliste

Element Nor AS	STORSTEINNES
Elementmontasje Vest AS	HAUGESUND
ElementPartner AS	ÅNDALSNES
Finnøy Betong AS	FINNØY
Førde Sementvare AS Avd. Sandbrekka	FØRDE
Grande Entreprenør AS	VERDAL
Graphic Concrete Ltd	HELSINKI
Græsli AS	OSLO
Halfen AS	STAVANGER
Hedmark Elementmontasje AS	LØTEN
Helgeland Betong AS	MO I RANA
Hendriks precon b.v.	AB VEENENDAAL
HIS MONTASJE AS	HØNEFOSS
Høyer Finseth AS	OSLO
Hå-Element AS	VARHAUG
Hårr Betong AS	VIGRESTAD
Hårr Snåsa Betong AS	SNÅSA
Haarup Maskinfabrik AS	SILKEBORG
Ide-Fix Sveis & Mek AS	EKNE
Invisible Connections AS	ÅNDALSNES
Isachsen Anlegg AS Avd Betongelement	VÅLE
Jaro AS	ALTA
JSC B GROUP	VILNIUS
JSI betong	MOSS
Kynningsrud Prefab AS	ROLVSØY
Loe Betongelementer AS	HOKKSUND
Loe Elementmontasje AS	HOKKSUND
Mapei AS	SAGSTUA
METACON AS	RAKKESTAD
Multiblokk AS	SANDNES
MULTICONULT AS REGION STAVANGER	SANDNES
Myklebust BKB AS	BERGEN
Målselvkrans AS	MOEN
Naturmur AS	GRIMSTAD
NCC Norge AS Avd Administrasjon	OSLO
NEWMO AS	OSLO
NOBI Askøy AS	HERDLA
NOBI Voss AS	VOSS
Norcem AS	OSLO
Nordland Betongelement AS	KJØPSVIK
Nordvest Kran & Montasje AS	HAREID
NP Consult Sp.zo.o	SZCZECIN
Nye Arbeidsskollega AS	DRAMMEN
Olav Duun videregående skole	NAMSOS
Opplandske Betongindustri AS	DOKKA
Overhalla Betongbygg AS	OVERHALLA
Peikko Norge AS	DRAMMEN

Polarmatic Oy	TAMMERFORS
Prefabdesign AS	STAVANGER
Prefabmontasje AS	TROMSØ
Pretec AS	BORGENHAUGEN
Redaktionsbüro BFT	Gütersloh
Ryfoss Betong AS	RYFOSS
Saint-Gobain Byggevarer AS Hovedkontor	OSLO
Sika Norge AS	SKJETTEN
Skako Norge AS	SØRUM
Sotra Cementvarefabrikk AS	STRAUME
Spenncon AS Avd Hovedkontoret	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Montasje Bergen	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Montasje Hjørungavåg	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Montasje Hønefoss	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Montasje Sandnes	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Montasje Trondheim	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Prod Trondheim	TRONDHEIM
Spenncon AS Avd Produksjon Bergen	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Produksjon Hamar	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Produksjon Hjørungavåg	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Produksjon Verdal	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd Sandnes	HØNEFOSS
Spenncon AS Avd. Skurve	HØNEFOSS
Spenncon Rail AS	HØNEFOSS
Stiftelsen Kontrollrådet	OSLO
StruSoft AB	Malmø
Stryn Betongelement AS	LOEN
SurfaProduct Scandinavia	HOKKSUND
Systemblokk AS	BØ I TELEMARK
Tecwill Oy	Joensuu
Trønder-sveis AS	BUVIKA
TT Stålmontasje AS	HOLMESTRAND
Universal Bygg AS	JESSHEIM
Visti AS	ALTA
Xtm Bygg AS	SKEDSMOKORSET
Ølen Betong AS	ØLENSVÅG
AAK Safety AS	ÅNDALSNES

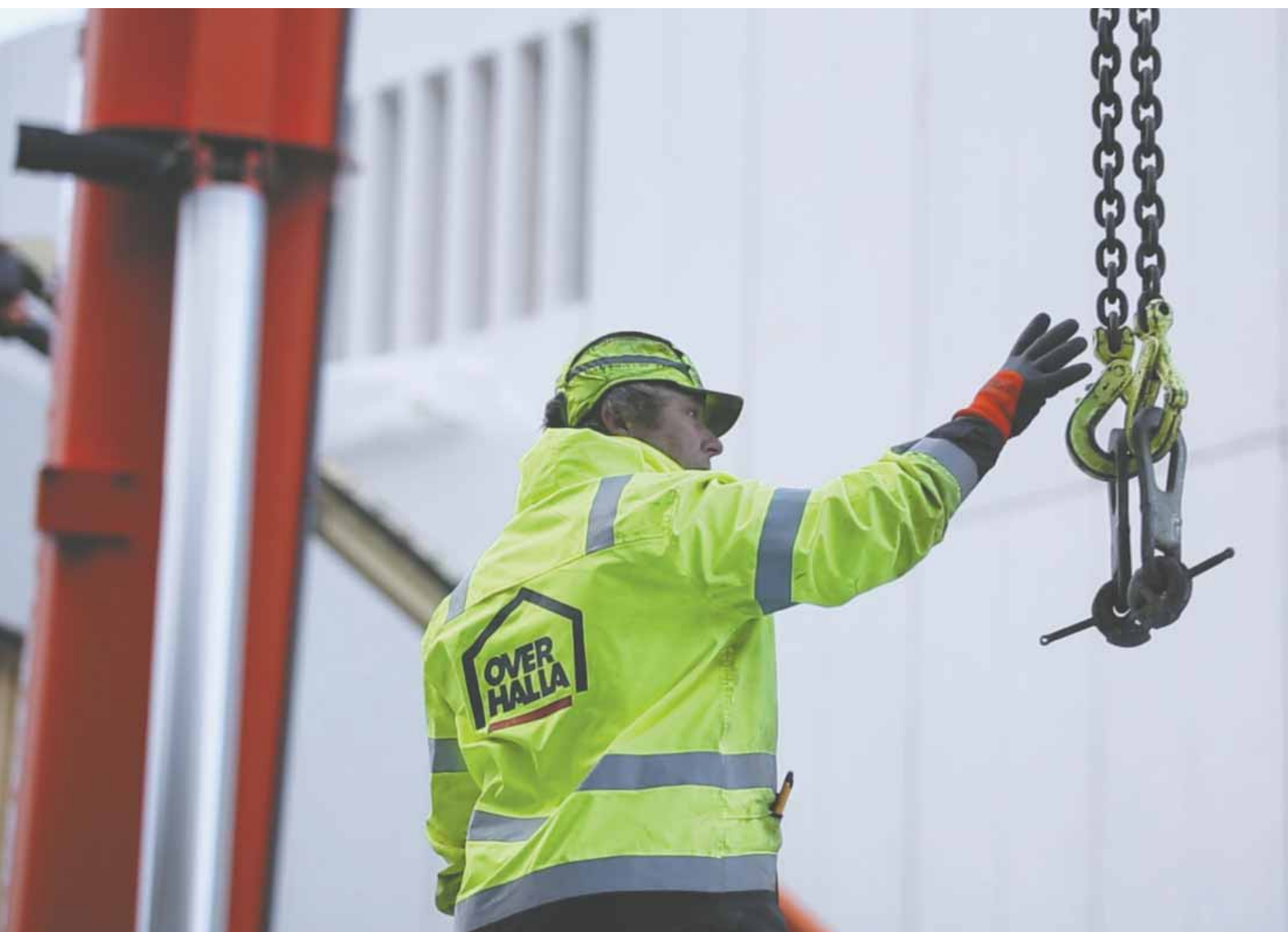

Foto: Overhallagruppen

www.betongelement.no